

نام و نام خانوادگی :		بسمه تعالی شهرستان لاهیجان دبیرستان غیرانتفاعی یاس		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۰۳
تعداد صفحات : ۲		نوبت اول		نام درس : دین و زندگی ۳
پایه : دوازدهم تجربی - ریاضی		مدت پاسخگویی : ۷۰ دقیقه		نام دبیر : کوشکی
ردیف	صفحه اول			
بارم				
الف) به سؤالات مربوط به آیات پاسخ دهید.				
۱	با توجه به آیه شریفه : «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»، به سؤالات زیر پاسخ دهید.			
۰/۷۵	الف) نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟ ب) علت درخواست پیوسته موجودات از خداوند چیست؟ مشخص کنید که هر یک از عبارت های قرآنی زیر، بیانگر کدام یک از مراتب توحید یا شرک است؟ الف) «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» ب) «أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» ج) «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»			
۰/۵	آیه شریفه «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ...»، به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟			
ب) جملات صحیح یا غلط را با علامت (ص/غ) مشخص نمایید.				
۰/۲۵	ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می بریم و می توانیم صفات او را بشناسیم.			
۰/۲۵	جهان بینی توحیدی ریشه در زندگی توحیدی دارد.			
۰/۲۵	در میان اعمال واجب، روزه تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد.			
۰/۲۵	کسی که اختیار را در عمل انکار می کند، در سخن یا بحث از آن بهره می برد و آن را اثبات می کند.			
۰/۲۵	آنجا که خداوند بر کسی سخت می گیرد، از دریچه خشم و غضب است.			
ج) جای خالی عبارت های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.				
۰/۲۵	افزایش خودشناسی ← ..... ← افزایش بندگی			
۰/۲۵	جامعه ای که در مسیر ..... حرکت می کند، به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید.			
۰/۲۵	نمازی که با ..... انجام بگیرد، نزد خداوند بسیار ارزشمند تر از نمازی است که به جا آورنده آن نمی داند چه می گوید.			
۰/۲۵	بدون پذیرش ..... هیچ نظمی برقرار نمی شود و هیچ زمینه ای برای کار اختیاری پدید نمی آید.			
۰/۲۵	پذیرش عبادت اندک، نمونه هایی از سنت ..... است.			
د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید :				
۰/۵	عقیده پیروان جریان تکفیری ها در مورد هر مسلمانی که مانند آنها نمی اندیشند، چیست؟			
۰/۵	تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت چه نتایج دارد؟			
۰/۵	کمک به افراد نیازمند در حضور دیگران از مصادیق اخلاص است یا ریا؟			
۰/۵	امیر مؤمنان (ع) با رفتار و سپس گفتار خود چه درسی درباره قضا و قدر الهی به ما آموخت؟			
۰/۵	چه چیزی مواد امتحانی ما به حساب می آیند؟			

نام و نام خانوادگی :		بسمه تعالی شهرستان لاهیجان دبیرستان غیرانتفاعی یاس		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	
تعداد صفحات : ۲		نوبت اول		نام درس : دین و زندگی ۳	
پایه : دوازدهم تجربی - ریاضی		مدت پاسخگویی : ۷۰ دقیقه		نام دبیر : کوشکی	
صفحه دوم		(هـ) گزینه صحیح را انتخاب کنید.			
۱۹	کدام یک از سخنان رسول گرامی اسلام (ص)، بیانگر این حقیقت است که آگاهی سرچشمه بندگی است؟	الف) «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَفِي قُدْرَتِهِ» ب) «اللَّهُمَّ لَا تَكْلِنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةً عَيْنٍ أَبَدًا»			
۲۰	با پذیرش «توحید در ربوبیت» کدام نتیجه، حاصل می شود؟	الف) باغبان با تدبیر خود به پرورش درختان اقدام می کند. ب) انسان و قدرت تدبیرش همه از آن خودش است.			
۲۱	عمل به کدام فرمان الهی، از شاخصه های مهم جامعه موحد است؟	الف) «قُلْ أَعِيزَ اللَّهُ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ» ب) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ»			
۲۲	«مستحق مجازات شمردن پیمان شکن» پیام کدام عبارت قرآنی است؟	الف) «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ» ب) «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ»			
۲۳	با توجه به آیه شریفه «كُلًّا نُمِدُّ هُوْلَاءِ وَهَؤْلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ...»، فرجام دنیاطلبان چیست؟	الف) به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک تر می شوند. ب) خداوند کیفر کار بد آنان را با اندازه عملشان می دهد. ج) عواقب زیانبار تصمیم غلط خود را در آخرت مشاهده خواهند کرد.			
شرک عملی فردی :		(و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.			
۲۴	توفیق الهی :				
(ز) کشف ارتباط		مشخص کنید هر یک از عبارت های مطرح شده در ستون «۱» با کدام موضوع در ستون «۲» ارتباط دارد؟			
		ستون اول		ستون دوم (یک مورد اضافه است)	
		الف) بدن و کالبد آن روح		۱- اخلاص	
		ب) یک حقیقت وجدانی که هر کس آن را در خود می یابد.		۲- اختیار	
		ج) «هر دو عالم پُر ز نور و دیده نابینا، چه سود»		۳- ایمان	
		د) شرط ورود به آزمایش های خاص		۴- ظاهر عمل	
				۵- افزایش معرفت به خدا	
(ح) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید :					
۲۷	این مفهوم که «خداوند نور هستی است»، را به طور کامل تحلیل کنید.	۱/۵			
۲۸	توضیح دهید که چرا تصور چندین خالق برای جهان مردود است؟	۱/۵			
۲۹	از شواهد و نشانه های وجود اختیار، «تفکر و تصمیم» را توضیح دهید.	۱			
۳۰	دو مورد از ثمرات توحید عملی در بُعد اجتماعی را بنویسید.	۰/۵			
۳۱	سنت ابتلاء را شرح دهید.	۱			
موفق و پیروز باشید.		جمع نمرات : ۱۶			

نام و نام خانوادگی :	بسمه تعالی شهرستان لاهیجان دبیرستان غیرانتفاعی یاس	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۰۳
تعداد صفحات : ۲	نوبت اول	نام درس : دین و زندگی ۳
پایه : دوازدهم تجربی - ریاضی	مدت پاسخگویی : ۷۰ دقیقه	نام دبیر : کوشکی
«پاسخ سؤالات»		
<p>(۱) الف) هم در هستی خود که بالاترین داشته اوست و هم در سایر داشته ها که برآمده از نعمت وجود است. (۵/۰) ب) زیرا در تمامی جهات به خداوند نیازمندند. (در پیدایش و بقا)</p> <p>(۲) الف) توحید در خالقیت (۲۵/۰) ب) شرک عملی (۲۵/۰) ج) اصل و حقیقت توحید (۲۵/۰)</p> <p>(۳) تأثیر اعمال انسان در زندگی او (۵/۰)</p> <p>(۴) درست (۲۵/۰)</p> <p>(۵) نادرست (۲۵/۰)</p> <p>(۶) درست (۲۵/۰)</p> <p>(۷) نادرست (۲۵/۰)</p> <p>(۸) نادرست (۲۵/۰)</p> <p>(۹) درک بیشتر فقر و نیاز (۲۵/۰)</p> <p>(۱۰) توحید اجتماعی (۲۵/۰)</p> <p>(۱۱) معرفت (۲۵/۰)</p> <p>(۱۲) قدر و قضای الهی (۲۵/۰)</p> <p>(۱۳) سبقت رحمت خدا بر غضب او (۲۵/۰)</p> <p>(۱۴) مشرک و کافر می خوانند (۲۵/۰) و گاه کشتن او را واجب می شمارند. (۲۵/۰)</p> <p>(۱۵) از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد (۲۵/۰) و از سوی دیگر، قدرت های مادی که هر روز رنگ عوض می کنند و او را به برگری جدیدی می کشانند. (۲۵/۰)</p> <p>(۱۶) اگر به خاطر تحسین دیگران باشد، از مصادیق ریا می باشد. (۲۵/۰) ولی اگر به قصد رضای خدا باشد، از مصادیق اخلاص است. (۲۵/۰)</p> <p>(۱۷) به آن شخص و دیگران آموخت که اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست؛ (۲۵/۰) بلکه عامل و زمینه ساز آن است. (۲۵/۰)</p> <p>(۱۸) هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می آیند. (۵/۰)</p> <p>(۱۹) ب (۲۵/۰)</p> <p>(۲۰) الف (۲۵/۰)</p> <p>(۲۱) ج (۲۵/۰)</p> <p>(۲۲) الف (۲۵/۰)</p> <p>(۲۳) ج (۲۵/۰)</p>		

(۲۴) اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان های خداوند ترجیح دهد (۰/۲۵) یا در پی کسب رضایت قندرت های مادی طاغوت ها باشد (۰/۲۵)، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است.

(۲۵) در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است؛ یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسانتر به مقصد برسد.

(۲۶) الف) ۴ (۰/۲۵) ب) ۲ (۰/۲۵) ج) ۵ (۰/۲۵) د) ۳ (۰/۲۵)

(۲۷) خداوند، نور هستی است. یعنی تمام موجودات، «وجود» خود را از او می گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت، هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی محسوب می شود. در واقع، هر موجودی، در حدّ خودش تجلی خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است. از همین رو آنان که به دقت و اندیشه در جهان هستی می نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می کنند و علم و قدرت او را می بینند. (۱/۵)

(۲۸) این تصور که چند خدا وجود دارد و هر کدام خالق بخشی از جهان اند، یا با همکاری یکدیگر این جهان را آفریده اند، به معنای آن است که هر کدام از آنها محدود و ناقص هستند و به تنهایی نمی توانند کل جهان را خلق کنند (۰/۵) همچنین به معنای آن است که هر یک از خدایان کمالاتی دارند که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می شوند و دیگر چند خدا نیستند. (۰/۵) چنین خدایان ناقصی، خود، نیازمند هستند و هر یک از آنها به خالق کامل و بی نیازی احتیاج دارد که نیازش را برطرف نماید. (۰/۵)

(۲۹) الف) هر کدام از ما همواره تصمیم هایی می گیریم و برای تصمیم ها ابتدا اندیشه می کنیم و جوانب آن را می سنجیم و سپس دست به عمل می زنیم. (۰/۵) گاهی نیز دچار تردید می شویم که از میان چندین راه و چندین کار، کدام یک را انتخاب کنیم. دست آخر، پس از بررسی های لازم، یکی را برگزیده و عمل می کنیم. (۰/۵)

(۳۰) جامعه ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید. جامعه توحیدی، حکومت کسانی را که خداوند به آن ها حق حکومت را نداده است، نمی پذیرد. با آنان که با خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند، دوستی نمی کند، با ظالمان مبارزه می کند. بنا به فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می کند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵)

(۳۱) ابتلاء در لغت به معنای امتحان است و در اصطلاح دینی به معنای قراردادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد. در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی خبر هستیم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. سنت ابتلاء یکی از عام ترین و فراگیرترین سنت های الهی حاکم بر زندگی انسان است که ثابت و همیشگی است و شامل همه انسان ها در همه دوران ها می شود. به عبارت دیگر، زندگی هر انسانی، چه مؤمن و چه کافر، چه فقیر و چه غنی، صحنه انواع امتحان ها و آزمایش هاست. هویت و شخصیت انسان ها با این ابتلائات ساخته می شود و شناخته می گردد. (۱)

پایان